

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

בראשית - הילולת מורנו הרב

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

תשקיע בחינוך הילדים

שבת פרשת "בראשית" הינה שבת יקרה וחשובה עד מאוד, וגבוהה ביותר מבין כל שבתות השנה, וממילא אף מכל ימות השנה, ומשבת זו ניתן למשוך כח רוחני עצום למשך כל השנה כולה. לכן יש להשתדל להרבות בשבת זו בלימוד התורה ובעבודת התפילה, וכן יש להשתדל להתבונן ולהתעמק איש איש כפי השגתו בפסוקי הפרשה כיון שגנוזים בתוכם אוצרות רוחניים יקרי ערך כפי שלא ניתן לתאר.

בפרשתנו נזכרת המצוה הראשונה מבין כל תרי"ג מצוותיה של תורתנו הקדושה, הלא היא מצות פריה ורביה, כמו שנאמר לאחר שברא הקב"ה את אדם וחוה ביום השישי לבריאת העולם: "ויברך אותם אלקים ויאמר להם פרו ורבו". על פי פשוטו של מקרא הלשון "פרו ורבו" היא לשון כפולה בלבד שמשמעותה 'תפרו ותתרבו' (וכפי שמתרגם אונקלוס: "פשו וסגו"). אולם ניתן גם לפרש שלתיבת 'ורבו' יש משמעות נוספת ופירושה 'ותגדלו' (על דרך לשון חז"ל (קידושין לא, ב) שקראו לאומנת המגדלת את הילד "מרביתיה"), וכוונת הפסוק היא: "פרו" - תלדו ילדים לרוב, "ורבו" - תגדלו את אותם הילדים שילדתם בדרך הישרה והרצויה לפני הקב"ה. נמצא לפי פירוש זה, שבתוך מצות "פרו ורבו" נכללת גם חובת החינוך הראוי שמחויבים ההורים להעניק לילדיהם על מנת שיזכו לגדול ישרים ותמימים. ובעוד שרובם ככולם מקיימים את החלק של "פרו" שבמצוה ומביאים ילדים לעולם - לא כולם זוכים לקיים גם את החלק של "ורבו" שבמצוה ולהעניק לילדיהם היקרים חינוך קדוש וטהור בדרך ישראל סבא. אולם זאת עלינו לדעת, שבכדי להצליח במשימה קדושה זו, חובתנו כהורים להשקיע את מירב ומיטב הכוחות שלנו בענין חינוך הילדים, ואסור לנו "להתנמנם" אפילו לרגע קל בשמירה על חינוך הילדים אלא תמיד להיות ערניים למצבם הרוחני של ילדינו היקרים, לדעת מה הם עושים והיכן הם נמצאים ועם מי הם מתרועעים בכל שעה ושעה ביממה.

עלינו לזכור שרק קוצים ודרדרים צומחים מאליהם ללא שום השקעה, אולם מי שרוצה לגדל בגינתו פרחי נוי מרהיבי עין ועצי פירות מתוקים חייב להשקיע בהם זמן רב להשקותם, לטפחם, לנכש מסביבם את העשבים השוטים, לדשנם בחומרים מועילים וכו', ואם כך הדבר בנוגע לגידול צמחים, על אחת כמה וכמה בגידול נשמות. מי שחושב שילדיו יגדלו מחונכים מאליהם עשוי חלילה להתאכזב מאוד בהמשך. אולם מי שעמל ויגע ללא לאות ללמוד עם כל ילד וילד מילדיו (כל ילד כפי הנדרש לו - אם רבע שעה או חצי שעה או אפילו שעה), וכן להתפלל ולברך איתם, וגם לשוחח איתם מדי פעם כדי להדריכם במידות טובות וישרות, בסופו של דבר יזכה לראות פירות מתוקים בעמלו, ועליו יאמר: "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו" (תהלים קכו, ה).

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

צדיק אמת

יעקב אבינו הוא צדיק האמת - ביטול עצמי מוחלט, הוא אמר על עצמו "קטונתי מכל החסדים ומכל האמת" (בראשית ל"ב), פסוק זה נמצא בפרשת וישלח.

אומר הקב"ה ליעקב אתה צדיק האמת, דמות דיוקנך חקוקה מתחת כסא הכבוד, האם אתה חושב שיהיה לך קל? יבואו דורות שיבוא שרו של עשיו בתור תלמיד חכם גדול, "ויאבק איש עימו" מתי המלחמה תסתיים? "עד עלות השחר", התורה מוסרת לנו מסר שהמלחמה נגד החסידות ונגד צדיקי האמת תהיה "עד עלות השחר", דור יילך ודור יבוא, והמלחמה תימשך, אבל התוצאה תהיה "וירא כי לא יכול לו" - אף אחד לא יוכל לעמוד נגד הבעל שם טוב, בסופו של דבר הדגל שלו ינצח.

אי אפשר להתעסק עם אנשים שאוחזים בכתר של המלך. מי שמתנגד לתורתו של הרבי - מתקיים בו מה שאומר הכתוב "אויביו אלביש בושט ועליו יציץ נזרו" (תהלים קל"ב), כל מי שחולק על צדיקי האמת, הוא יכול להיות מלאך, אבל הוא של עשיו, הוא יכול להיות תלמיד חכם, אבל הוא עשיו, לשון הגמרא שם 'כתלמיד חכם נדמה לו' - כאשר חיים ב'נדמה לי' זו הבעיה.

זמני השבת

צאת השבת:	הדלקת נרות:
18:38 ר"ת 19:18	17:49 ירושלים
18:36 ר"ת 19:14	17:47 תל אביב
18:37 ר"ת 19:15	17:47 חיפה
18:38 ר"ת 19:17	17:48 באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

עד הבר מצווה זה יעבור

את הסיפור הבא שמעתי מסבא שלי שיאריך ימים.

אחד הזיכרונות של סבא מרבינו הרב יורם, שהוא כל הזמן מספר לנו זה הענווה והפשטות שהייתה לרב וכמה הוא נתן לאנשים הפשוטים להרגיש קרוב אליו ללא מחיצות, פעם אחת כשבאו להתחיל תפילת מנחה במנין מצומצם בבית הכנסת שבו הוא מתפלל בבאר שבע, פתאום נפתחה הדלת ולבית הכנסת נכנס בפשטות ללא הוד והדר רבינו הרב יורם והתיישב במקום פנוי, המתפללים (רובם מבוגרים) מאד התרגשו לראות את הרב איתם ונתנו לו לעלות חזן, ולאחר התפילה הרב נשאר איתם קצת ברוך אותם והלך לדרכו... עוד זמן רב לאחר תפילת מנחה נשארו המתפללים בבית הכנסת ודיברו בהתרגשות על כך שרב כזה גדול התפלל איתם כאילו הם אנשים חשובים.

ועכשיו לסיפור: בתקופה בה הרב היה מקבל קהל ביחידות במשרדו, הגיע אליו סבי מלווה בנער בן שנים עשרה ועשרה חודשים, שליגונו הרב במהלך משחק עם חברים הוא נפל וקרע את הגיד ברגלו, פציעה כזו הדורשת החלמה ארוכה מאוד מאוד.

מורינו הרב ביקש מהילד להראות לו את מקום הפציעה, הילד הוריד את הגרב ומורינו הרב הסתכל על המקום נגע קצת עם ידו ואמר לילד "אל תדאג עד הבר מצווה יעבור, אתה עוד תרקוד בבר מצווה", סבי והילד יצאו כמובן מאושרים מברכת הרב.

כמו תמיד מיותר לציין, שבבר המצווה הילד רקד על שתי רגליו כאילו לא אירע דבר ומעולם לא קרע את הגיד.

תורת רבינו יורם לאם ולבת

איש אמת

כתוב בקהלת: "וישב העפר על הארץ כשהיה, והרוח תשוב אל האלוהים אשר נתנה" ודורשים חז"ל בגמרא: 'אשר נתנה' - תנה לו כמו שנתנה לך. מסביר לנו רש"י שכדי להחזיר לה' יתברך את הנפש 'בריא' אחרי אריכות ימים, אנחנו צריכים בעולם הזה להתאמן על מידת היושר והאמת.

ה' יתברך ברא ומקיים את העולם במידת האמת. כתוב במשנה במסכת אבות - 'רבן שמעון בן גמליאל אומר - על שלשה דברים העולם העומד, על הדין ועל האמת ועל השלום, שנאמר: "אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם".'

והיכן הדבר הזה מרומז בתורה? התורה מתחילה במעשה בראשית בפסוק "בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ" ומסיימת במעשה בראשית בפסוק: "ויברך אלוהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוהים לעשות" אם נסתכל על סופי התיבות של תחילת מעשה בראשית - "בראשית ברא אלוהים" וסופי התיבות של סוף מעשה בראשית - "אשר ברא אלוהים לעשות" נראה שחותמן אמת.

כלומר היסוד הראשון אמת והיסוד האחרון אמת. הוא אמת וכיסאו אמת ועולמו אמת ותורתו אמת. האמת היא סוד ההצלחה! לפעמים נראה לאדם שההצלחה באה מחריפות, האמת היא שזה בדיוק להיפך - כשאדם מתנהג בתמימות עם הקדוש ברוך הוא, כך הקדוש ברוך הוא מתנהג איתו! מי שמתנהל בתמימות לא מפסיד שום דבר.

כמו שכתוב בתהילים פרק טו' פסוקים א' - ג': "מִי יִגְוֹר בְּאֶהָלָהּ מִי יִשְׁכֵּן בְּהַר קִדְשָׁהּ. הוֹלֵךְ תְּמִים וּפְעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ. לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לֹא עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא נָשָׂא עַל קֶרְבוֹ".

זאת הנקודה! לכן כדאי מאוד להתחיל את השנה החדשה עם חותמה של תורה - חותם אמת.

הנהגות בחינוך

פיוס - לגרום לילד להודות

חלק עיקרי בחייו של האדם הם הילדים. הבן שלך עדיין לא התקבל לשיבה שהוא רצה וזה מטריד אותך, או שהבן קצת מרגיז אותך, כי הוא לא מתנהג אליך בכבוד, הוא קצת מתחצף, תזהר שלא להגיב לו, אלא תהיה סבלן עד שירגע. ורק אחר כך תשב איתו קצת, ותאמר לו כמה דברי פיוס 'בני אני אוהב אותך, האם הכל אצלך בסדר' וכדומה, עד שלבסוף הוא יתנצל מעצמו ויבקש סליחה ויאמר לך 'כמה משובש אני! אגיד לך את האמת אני לפעמים עושה שטויות', תביא אותו למצב שהוא יגיד את זה מעצמו. כי 'הודאת בעל דין כמאה עדים דמי'.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

רוח הקודש של ממש

כ"ז תשרי - הילולת מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל.

כשנתיים לפני פטירתו של מורינו הרב יורם התארחתי בשבת קודש בביתו של אחי הצעיר שגר בנתיבות. בתפילת שחרית בקשתי מאחי שיברר מתי יש שיעור של הרב יורם, הוא בירר לי ואמר שיש שיעור שמתחיל בבית המדרש "רב פעלים - קול רינה" בשעה שתיים וחצי, אבל חם מאוד וזה רחוק מאוד מהאזור שהוא גר, אמרתי לו "לא מעניין אותי אני חייב לשמוע את הדרשה של הרב פשוט אף פעם לא שמעתי את הרב דורש", אחי ראה שאני מתעקש כל כך, אז הוא אמר בסדר ניקח בקבוק מים ונלך, באמת הדרך הייתה ארוכה כמעט כחצי שעה בחום של חודש אב, בדרך אני מתרגש לראות גלים של אנשים צעירים ומבוגרים נשים וטף נוהרים לאותו כיוון, לפני שאנחנו מגיעים לבית המדרש, אני אומר לאחי "תשמע רגע, אני שמעתי שאומרים על הרב יורם אברג'ל שהוא משהו מיוחד, בסוף הדרשה כשעוברים ליד הרב ומנשקים לו את היד אני רוצה לראות מה הוא יגיד לי" שמרתי בתוך הלב את מחשבתי על מה אני רוצה שהרב ידבר איתי, בסוף הדרשה המתנתי בתור הארוך, וכשהגיע התור שלי נישקתי לרב באהבה רבה את ידו, ופתאום הרב פונה אליי ואומר לי במילים אלו: "ישר כח גדול על המאמץ להגיע לדרשה, ורפואה שלמה בעזרת ה'". לא יכולתי לתפוס את עצמי מרוב השתאות והתפעלות, כי מה שאמר לי הרב, זה בדיוק מה שאני הרהרתי בלב, שמעניין אותי אם הרב יאמר לי משהו בעניין זה שהתאמצתי להגיע, וגם על רפואה שלמה, וזה מה שהרב אמר לי בדיוק. מאותה שבת התחלתי לשמוע את שיעוריו של הרב בכל מקום. לצערי מיום שהרב נפטר אני בן אדם אחר לגמרי, מהרהר עליו ולא מאמין שהוא איננו, אני אוהב אותו, ואוהב אותו עד יומי האחרון בעזרת ה'.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ר הגאון החיד"א שליט"א

תסלק את מידת הכעס

"וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחֹתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו" (בראשית פרק ד' פסוק ה')

יש לפרש על פי דברי רבנו האר"י ז"ל (שער רוח"ק דף לג:): "כי כאשר יתכעס האדם הנה הנשמה הקדושה מסתלקת ממנו לגמרי ונכנסת במקומה נפש מצד הקליפה". כל זמן שהנשמה הקדושה שוכנת באדם פניו מאירות, כיון שאורה הנפלא של הנשמה בוקע החוצה דרך פניו. ולכן הם נקראות "פנים", על שם שהם מגלות החוצה את מה שנמצא בפנימיות של האדם. אך כאשר האדם כועס ומתרחח בחמת זעם נשמתו הקדושה מסתלקת ממנו וממילא הוא מאבד את תואר פני האלוקים שהיה לו, ופניו נחשכות מחמת הנפש שמצד הקליפה שתפסה את מקומה של נשמתו הקדושה. וזהו פירוש הפסוק: "ויחר לקין מאד ויפלו פניו". כלומר, קין בא לכלל כעס גדול וחרון אף על כך שה' לא שעה לקורבנו, ומחמת שבא לכלל כעס - "ויפלו פניו", היינו שאיבד את האור הנפלא שהאיר על פניו כיון שבכעסו הסתלקה ממנו נשמתו הקדושה. (כן מבואר בספר הקדוש אמרי נועם חלק ב' לאדוני אבי רבינו יורם אברג'ל).

ובאמת אף אצל קין אנו מוצאים שיחד עם כעסו התגלה אף שורש הכפירה שהייתה סמויה בליבו, וכפי שמפרש התנא הקדוש רבי יונתן בן עוזיאל (בתרגום לפסוק ב') שאחר שחרה אפו של קין וגבר כעסו, אף כפר בה' ואמר שאין דין ואין דיין ואין עולם הבא ולא שכר טוב לצדיקים ולא עונש לרשעים. וכדי לתקן כפירה זו חזרה נשמתו של קין והתגלגלה ביתרו (ולכן נקרא יתרו "חבר הקני" על שם שהיה משורשו של קין) ובהמשך חייו התגייר יתרו וכפר בעבודה זרה, ואחר שבא למדבר כדי להתקרב לעם ישראל ולהסתופף תחת כנפי השכינה, אמר: "עתה ידעתי כי גדול ה'" ובה תיקן את מה שאמר בהיותו קין "אין דין" וכדי לתקן את מה שאמר "אין דיין" נוספה ע"י יתרו מאוחר יותר פרשת "ואתה תחזה" המדברת על העמדת דיינים שידונו את עם ישראל כפי דיני התורה. ומכאן ישמע חכם ויוסף לקח עד כמה צריך כל אדם לסלק מקרבו את מידת הכעס ולרכוש את מידת הנחת ובזה תלויה כל הצלחתו הגשמית והרוחנית.

ממראות החג אצל מורנו ורבנו החיד"א שליט"א

קרדיט צילום: ראובן סיגרון - רובינהוד הפקות

צילום ראובן

צילום ראובן

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000